

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mrk. 3.

Adres Redakcji i Administracji:
Piotrkowska 106. Telefon 199.Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po pa
Rękopisów niezamówionych Redakcja niezwraca.

Manipulant - Dessinateur

Pierwszorządna siła, długoletni współpracownik większych fabryk, pragnie objąć odpowiednią posadę lub też przystąpić z odpowiednim kapitałem do spółki. Łaskawe oferty proszę składać do Adm. „Głosu Polskiego“ pod lit. S. D. 770-2

Przeciw metodom bałkańskim.

Polski nie można traktować, jak jedno z państw bałkańskich. To zasada, którą nie wszyscy dyplomaci Europy Zachodniej chcą uznać. Nie raz już, a teraz niedawno na nowo dyplomacja zachodnia usiłowała wtrącić się do naszych spraw wewnętrznych w sposób dotąd praktykowany tylko na Bałkanach. Nie oceniają na razie tego incydentu, który niżej opowiemy, należy stwierdzić, że jest to zła droga ze stanowiska interesów Entente'y. Wymownym przykładem tego są dzieje Rosji sowieckiej. Bardzo być może, iż gdyby nie interwencja czynna Entente'y, dobiegająca trzeciej rocznicy okres rządów sowieckich wyglądałaby inaczej. Spiski i intrygi, które prowadzili dyplomaci zachodni w Rosji aż do ostatniej chwili swego pobytu w Petersburgu i w Moskwie pociągały za sobą zbyteczny rozlew krwi, powodowały zaostrzenie walki wewnętrznej, zwiększały wzajemne okrucieństwa stron walczących w Rosji.

Oczywiście niema u nas ani tła, ani danych do rekapitulacji w całości tej smutnej historii. To jednak co zaszło na tle sprawy Wilna zbyt przypomina niezręczne posunięcia interwencjonistyczne, aby natychmiast na to nie wskazać i nie ostrzedz, by się nie powtarzało.

Jak wiadomo już po zajęcia Wilna przez gen. Żeligowskiego przedstawiciele Anglii i Francji wręczyli w Belwederze notę, w której poruszano dwie sprawy: granicy wschodniej—względnie Litwy—w szczególności. Co do pierwszego noty wyrażała nadzieję, że Polska w imię honoru swego nie rozstrzygnie tych spraw sama i zda się na wolę mocarstw sprzymierzonych, dbając przede wszystkim o to, aby nie urazić w niczem Rosji antybolshewickiej. Zaś co do Wilna żądano zlikwidowania akcji gen. Żeligowskiego. Honor Polski miał polegać na tem, że mają być dotrzymane zobowiązania zaciągnięte w Spaan przez p. Wł. Grabskiego.

W odpowiedzi ustnej wskazano tym, którzy notę wręczyli, że zobowiązania w Spaan były obustronne, a dla Polski miały charakter warunkowy. O ile Entente'a powstrzyma marsz armji czerwonej w głąb Polski i przyśle pomoc, o tyle Polska zrzeka się prawa samodzielnego decyzji o granicach wschodnich. Warunek nie został spełniony w naj-

mniejzym stopniu. Polska sama odparła nawałnicę, która ją zalewała. Wobec tego honor Polski nie dyktuje jej żadnych obowiązków rodzaju spełniania przyrzeczeń p. Wł. Grabskiego.

Honor ten jednak dyktuje Polsce dotrzymanie zobowiązań, zaciągniętych względem ludności Wileńszczyzny w okresie roku z górą rządów polskich w Wilnie. Wskazano przedstawicielom Entente'y przy tem, że gdyby dla spełnienia tych obowiązków to było potrzebne, obecny Naczelnik Rzeczypospolitej Józef Piłsudski chętnie zrzeknie się swej godności i uda się do Wilna.

I tu właśnie zaczyna się ów incydent omal nie bałkański, stworzony przez dyplomację.

Na trzeci dzień w pismach paryskich ukazała się półrządowa depesza Agencji Havasa, donosząca o tem, że marszałek Józef Piłsudski złożył swój urząd, na razie dymisję cofnął, ale tylko na krótki czas. Na końcu depeszy znacząco dodano, że „marszałek Piłsudski 25 lat swego życia spędził w Wilnie“.

Dyplomacji, która w ten sposób niezgodny z prawdą, ujawniła rozmowę swoją w Belwederze, chodziło oczywiście o wytworzenie wrażenia, że sytuacja wymaga ustąpienia Józefa Piłsudskiego. To jest gorące życzenie naszej prawyicy, która teraz już bez obłonek do wojny domowej szykuje się.

Ta interwencja obca do naszych spraw wewnętrznych spaliła oczywiście na panewce. Stanowi jednak jaskrawy przykład złej dyplomacji. Honor sprzymierzeńców naszych nie pozwala, aby takie incydenty zachodzić mogły. Jeżeli zachodzą, to, niestety, musimy wyznać, część winy i to wielka spada na tych, którzy dotąd z „pyłowaną niepodległością“ Polski nie pogodzili się i są święcie przekonani, że Polska stanowi kolonię Entente'y, albo przynajmniej Francji Ci nasi politycy, te ugrupowania polityczne, które powyższej maksymie holdują (być może nawet nieświadomie) bałkanizują naszą państwowość. Zdrowy instykt większości społeczeństwa, jego demokracji, musi się przeciwstawić z całą stanowczością bałkańskim metodom polityki względem Polski, a także i tym z pośród swoich, który do stosowania ich zachęcają i nawet upowalniają.

St. Gr.

ministra, który przemawiał trzy razy; oraz mowie posła Moraczewskiego poseł Kolischer wycofał wnioski i projekt przeszedł jednogłośnie w drugim czytaniu.

Wnioski pos. Kolischer'a jako oddzielna ustawa, odesłane zostały do komisji.

St. Gr.

Przebieg posiedzenia.

Posiedzenie 178 rozpoczęło się o godz. 4 m. 30 po poł.

Zabrał głos marszałek Trampczyński, i oświadczył: Zanim przystąpimy do porządku dziennego, muszę zakomunikować, że świeżo złożył u mnie delegat z Górnego Śląska w imieniu ludności powiatu Zabrzkiego sztandar, który panowie przed sobą widzą, jako dar dla Sejmu polskiego. Zarządziłem, aby ten piękny sztandar w dniach uroczystych dekorował gmach Sejmu.

Sztandar nadesłany uważa Sejm polski za zapowiedź i symbol naszego bliskiego zwycięstwa na Śląsku. (Cześć! Cześć dzielnym braciom Śląsk! Oklaski i t. d.)

Z kolei w pierwszym czytaniu odesłano do komisji ustawę o ulgach w nabywaniu nieruchomości przez obywateli.

O obradach nad pożyczką przymusową pisze powyżej nasz korespondent.

W głosowaniu przyjęto dwie rezolucje posła Kolischer'a od pierwszego wezwania rządu do ogłoszenia przepisów wykonawczych o pożyczce przymusowej oraz wezwanie rządu do przedłużenia terminu podpisywania pożyczki dobrowolnej do 30 dni po ogłoszeniu rozporządzenia wykonawczego do ustawy o pożyczce przymusowej. Całą ustawę uchwalono w drugim czytaniu, trzecie czytanie odbędzie się w czwartek.

Po krótkim referacie ks. Sobolewskiego przyjęto w drugim i trzecim czytaniu nowelę do ustawy w sprawie obowiązku właścicieli domów w Krakowie włączenia kanałów do kanału miejskiego.

Po referacie posła Głabińskiego zatwierdzono rozporządzenie Rady obrony państwa w sprawie emisji nowych 5 miliardów marek. Następnie przyjęto wniosek p. Głabińskiego o utworzeniu sejmowej komisji kontroli długów państwowych.

Po odesłaniu do komisji kilku wniosków nagłych przyjęto nagłosem wniosku posła Moraczewskiego o przyspieszenie powrotu do kraju jeńców z niewoli bolszewickiej.

Pos. ks. Lutostawski zgłosił nagły wniosek o zapewnienie rządowej pomocy młodzieży akademickiej, powracającej z wojny. Przemawiało jeszcze kilku posłów w sprawach osobistych.

Następne posiedzenie Sejmu w czwartek o godz. 3.30 po poł.

wy nastąpi, jeżeli Rada ambasadorów będzie mogła zmusić Niemców do ustępstw na rzecz delegacji polskiej. Gdańsk powinien być portem polskim, a nie angielskim. „Echo de Paris“ pisze, że nieporozumienie wywołuje tylko opór ze strony delegacji gdańskiej. „Eclair“ zarzuca Sahmowi i Schimerowi, że czynią trudności wobec nowych propozycji delegacji polskiej. Należy zmusić ich do zmiany stanowiska. Komisja której zadaniem jest przeprowadzenie rewizji konwencji musi wezwać obie strony na konferencję. „Journal de Debats“ oświadcza, że żądania polskie są uzasadnione. Tylko „Humanité“ i „L'Appelle“ zarzucają Polsce nieprzejednane stanowisko i opór.

Nota delegacji gdańskiej.

Gdańsk, 26 październ. (PAT) „Danziger Nachrichten“ donoszą z Paryża: Delegacja gdańska wysłała notę do rady ambasadorów, w której powiedziano: Rada ambasadorów w nocie, dołączonej do projektu konwencji, wysłanego do delegacji gdańskiej w dniu 20 b. m. zaznaczyła, że załączony tekst konwencji polsko-gdańskiej zapewnia obu stronom prawa przyznaną traktatem wersalskim. Rada ambasadorów oświadczyła, że nie może poczynić w tym projekcie żadnych nowych zmian, gdyż uwzględniono życzenia obu stron i tekst konwencji jest ostateczny. Wobec tego delegacja gdańska ufając autorytetowi Rady ambasadorów i mającej jej propozycje zdecydowania się podpisać konwencję. W międzyczasie wysłała gdańska delegacja treść konwencji i załączoną notę do Gdańska to też delegacja gdańska nie może zastosować się do życzeń co do nawiązania dalszych rokowań w sprawie zmiany konwencji. Delegacja gdańska bierze pod uwagę, że na posiedzeniu Rady ambasadorów wyrażnie potwierdzono, że poczynione ze strony polskiej odnośnie poprawki do projektu konwencji zostały bardzo starannie zbadane. Delegacja gdańska jest w dalszym ciągu gotowa podpisać tekst konwencji.

Tutejsza prasa omawiając sytuację w Paryżu wytworzoną odmową polskiej delegacji podpisanie konwencji pisze, że cała nadzieja gdańska polega na Anglii. Sprawa gdańsko-polska będzie musiała wejść na porządek dzienny obrad Ligi narodów i musi być oddana do rozstrzygnięcia odpowiedniemu sądowi rozjemczemu wyznaczonemu przez Ligę narodów.

Oświadczenie ministra spr. zagranic. Sapiehy.

Ljon, 26 październ. (PAT) Radio. — „Temps“ ogłasza następujące oświadczenie polskiego ministra spraw zagr. Sapiehy w sprawie gdańskiej: Ścisłe wykonanie traktatu wersalskiego jest niezbędnym dla strzeżenia wzajemnych interesów Gdańska i Polski, jak też dla ochrony interesów państw koalicyjnych. Rzeczywista administracja portu i kontrola dróg wodnych i komunikacyjnych łączących ten port z Polską, stanowią jedyną gwarancję, że w razie komplikacji międzynarodowych Polska nie będzie

O konwencji polsko-gdańskiej.

Konferencja ambasadorów.

Paryż, 26 październ. (PAT) Havas. Dziś rano odbyła się konferencja ambasadorów pod przewodnictwem Cambona. Komunikatu urzędowego nie wydano. „Temps“ przypuszcza, na podstawie pewnych informacji, że konferencja badała sprawę nieporozumień pomiędzy delegacją polską a gdańską.

Gdańsk, 26 październ. (PAT) Dzienniki tutejsze donoszą z Paryża: „Petit Parisien“ pisze: Rada ambasadorów, która zebrała się wczoraj pod przewodnictwem Cambona, została powiadomiona o konflikcie między Polską a Gdańskiem, wskutek czego komisja, której zadaniem było doprowadzenie do porozumienia, zawiesiła swoją działalność na czas nieograniczony. Ze strony Rady ambasadorów wyrażono opinię, że rozdziewki będą usunięte o ile żądania Polski zostaną zaspokojone.

Nowa komisja międzysojusznicza.

Gdańsk, 26 październ. (PAT) Tutejsza prasa niemiecka przytacza wywody prasy francuskiej co do odmowy delegacji polskiej podpisanie konwencji. „Petit Parisien“ ogłasza skład nowej komisji międzysojuszniczej. Wchodzi do niej czterech francuzów, a to Le Roche, Masinni, Romages i gen. Levebr, angiolicy Carre i gen. Maus, włoski Vanntelli i japończyk Artid. Ze strony wolnego miasta Gdańska nadburmistrz Sahm i poseł Schimer, ze strony polskiej Wielowiejski i admiral Birgiel.

Bez wszelkich zmian.

Gdańsk, 26 październ. (PAT) Tutejsze dzienniki donoszą z Paryża, że przedstawiciel Anglii oświadczył, że o jakichkolwiek zasadniczych zmianach w projekcie konwencji nie może być mowy. Delegacja polska zwróciła się do delegacji gdańskiej z prośbą o wyznaczenie rzeczoznawców dla przeprowadzenia zmiany konwencji. Delegacja gdańska pozostaje na swym poprzednim stanowisku, nieczynienia żadnych zmian w projekcie konwencji, zawiadomiła o tem delegację polską i odmówiła dalszych rokowań.

Przygotowania delegacji gdańskiej do wyjazdu.

Gdańsk, 26 październ. (PAT) Delegacja gdańska poczyniła przygotowania do odjazdu. W razie gdyby delegacja polska dalej nie zgadzała się na podpisanie konwencji delegacja gdańska zaprotestuje przeciw temu i opuści Paryż.

Kogo popiera Anglja?

Gdańsk, 26 październ. (PAT) Pisma tutejsze donoszą z Paryża: „Petit Parisien“ omawiając stanowisko delegacji gdańskiej oświadcza, że liczy ona na poparcie Anglii, która widziałaby chętnie Gdańsk zupełnie wolnym miastem. „Journal“ donosi, że delegacja gdańska otrzymała od Rady ambasadorów propozycję, aby bezpośrednio rozpoczęła rokowania z delegacją polską, jednakże delegacja gdańska propozycję tę odrzuciła, tłumacząc, że tekst konwencji odesłana do konstytuanty gdańskiej i na żadne zmiany zgodzić się nie może. Rozwiązanie spr-

Obrady Sejmu.

Wrażenia ogólne.

(Od nasz. spraw. sejmowego).

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu rozważano przeważnie projekt rządowy dotyczący pożyczki przymusowej. Projekt ten popierała lewica, prawica zaś. aczkolwiek mi-

nister skarbu jest autorem projektu, a do gabinetu obecnego wszedł z ramienia Zw. Ludowo-Narodowego, wszelkimi siłami starała się przeszkodzić uchwaleniu projektu.

Głównym mówcą prawicy był poseł Kolischer, który wysunął szereg poprawek zasadniczo zmieniających projekt rządowy. Dzięki energicznemu stanowisku

odejść od zwolnionych sojuszników na zachodzie.

Z punktu widzenia gospodarczego administracja portu daje Niemcom pewność, że rozwój Gdańska i jego okolicy będzie zapewniony. Wreszcie zatwierdzenie spraw zagranicznych wolnego miasta Gdańska przez Polskę polega na sobie, ten skutek, że wolne miasto Gdańsk nie będzie jak to miało miejsce podczas inwazji bolszewickiej centrem machinacji ze strony pewnych elementów zagranicznych.

Polacy gdańscy o odmowie.

Gdańsk, 26 październ. (PAT). „Dziennik Gdański” w artykule wstępnym z zadowoleniem omawia odmowę rządu polskiego podpisanie konwencji polsko-gdańskiej.

Gdańsk, 26 październ. (PAT). Ludność polska w Gdańsku wysłała swoją delegację do Paryża, w skład której wchodzi: Dr. Kubacz, mecenas Langowski i sekretarz Związku Robotników.

Gdańsk, 26 październ. (Pat). „Danziger Zeitung” ogłasza depeszę z Paryża.

Proklamowanie wolnego miasta Gdańska ma nastąpić w for-

mie bardzo uroczystej skoro tylko konwencja polsko-gdańska zostanie podpisana. Proklamowania dokonano w Gdańsku delegat Ligi narodów.

Gdańsk, 26 go października. (PAT). Tutejsze dzienniki ogłaszają według depeszy z Paryża pod datą wczorajszą: Rada ambasadorów zajmowała się na dzisiejszym posiedzeniu pod przewodnictwem Juliusza Cambona ponownie sprawą Gdańska. Wszystko przemawia zatem, że Rada ambasadorów opowie się za podjęciem bezpośrednich rokowań pomiędzy Polską a Gdańskiem. Delegacja gdańska niema ochoty zmienić swego stanowiska co do poczynienia jakichkolwiek zmian w konwencji opracowanej przez komisję Rady ambasadorów. „Danziger Zeitung” zaznacza, że zmiana projektu konwencji bez udziału delegacji gdańskiej jest niemożliwa. Jeżeli jak przypuszczać można przyjdzie do bezpośrednich rokowań między delegacją polską a delegacją gdańską, delegacja gdańska nie opuści Paryża przed końcem bieżącego tygodnia.

rolnych p. Kwapińskiego na skutek interwencji posłów socjalistycznych i innych osób w minist. spraw wewnętrznych, nie odpowiada rzeczywistości. P. Kwapiński został aresztowany z nakazu starostwa w Turku za urządzenie podczas stanu wyjątkowego, bez wiadomości władz administracyjnych wieców i pochodu i na zasadzie ustawy z dnia 25 lipca skazany na karę aresztu. Następnie zaś wskutek rekursu województwo łódzkie zmieniło karę aresztu na karę grzywny.

Warszawa, 26 paźdz. (Pat). — Jak komunikuje wydział prasowy min. spraw wojskowych, minister spraw wojskowych generał porucznik Sosnkowski wysłał do robotników polskich w Westfalii gorące podziękowanie za zorganizowanie przez nich opieki i pomocy żołnierzom polskim, internowanym w obozie Muedena.

Warszawa, 26 października. — (PAT). Komisja przemysłowo-handlowa Sejmu pod przewodnictwem posła Bruna obradowała po referacie dr. Adama nad rządowym projektem ustawy o organizacji ziemi. Ze względu na sprzeczne opinie komitetów gdańskich Warszawy, Poznania i Lwowa postanowiono wezwać delegatów tych trzech komitetów na dzień 12 listopada na zebranie komisji. Przyjęto dalej pogląd posła Średniawskiego na jednorazową daninę na rzecz wojska i polecono mu porozumieć się z posłem hr. Skarbkim referentem komisji wojskowej.

Porozumienie polsko-czeskie.

Warszawa, 26 październ. (Pat). Dnia 9 października b. r. rozpoczęły się w Warszawie narady tak zwanej komisji ogólnej, składającej się z przedstawicieli rządu polskiego i czeskosłowackiego. Komisja ta ma za zadanie na podstawie traktatu o mniejszościach narodowych przeprowadzić tego rodzaju konwencje, któreby owoczyły ochroną odpowiednią wzajemnie mniejszości narodowe, zapewniając im wobec ustroju istniejącego normalny byt i rozwój narodowy.

Jako pełnomocnicy występują ze strony rządu polskiego p. profesor dr. Stanisław Ketrzyński, jako przewodniczący, profesor Julian Makowski, naczelnik wydziału traktatowego ministerstwa spraw zagranicznych i p. Stefan Bratkowski, starszy referent ministerstwa spraw zagranicznych. Ze strony rządu czeskosłowackiego profesor dr. Antoni Hobza, szef sekcji prawnej ministerstwa spraw zagranicznych, profesor dr. Jerzy Hoewel, szef sekcji i dr. Wacław Joachim, radca ministerstwa spraw zagranicznych. Z obu stron uczestniczą w komisji szereg rzeczoznawców.

Posiedzenia komisji, trwały od 9 do 17 października, przerwane zostały na dwa tygodnie i mają być ukończone w Pradze. Jakkolwiek podpisanie układu nie nastąpiło i dalsze narady w Pradze zdecydowały o losach i brzmieniu konwencji **zdołano jednak już uzgodnić opinie obu delegacji** co do szeregu ważnych spraw żywo nas interesujących, jak sprawa umożliwienia powrotu uchodźców, wznowienie wypłat inwalidom i t. d. Omawiano szereg punktów drugorzędnych, dochodząc naszost do porozumienia. Szereg jeszcze ważnych spraw, omawianych w Warszawie, odłożono do czasu zjazdu obu delegacji w Pradze. **Aby już obecnie zapobiedz ustawicznemu walkom wewnętrznym na Śląsku Cieszyńskim i zmniejszyć istniejące tarcia, obie strony postanowiły przedstawić swoim rządóm wniosek o niezwłoczne wprowadzenie w życie mieszanej komisji polsko-czechosłowackiej z siedzibą na Śląsku Cieszyńskim,** która miała prawo samodzielnie interwenjować w przypadkach nadużyć, albo aktów gwałtu, lub sporów, wynikających z nieustalonych dotychczas stosunków wewnętrznych w obu częściach Śląska Cie-

zyńskiego. Komisja ta będzie utworzona w czasie najbliższym.

Odpowiedź Litwy.

Kopenhaga, 25 paźdz. (PAT). Radjo. „Berlińskie Tidende” donosi z Kowna, że rząd litewski wysłał do polskiego ministra spr. zagr. notę, zawierającą dokładną odpowiedź na ostatnią notę rządu polskiego.

Dyktatura na Litwie?

(Telefonem).

Warszawa, 26-go października. Z Kowna donoszą, że na Litwie oczekują przesilenia ministerjalnego. Rząd dotychczasowy już w sobotę złożył podanie o dymisję. Prawdopodobnie będzie wprowadzona dyktatura 3-ch osób ze znanym polakożercą Szelzewiczusem na czele.

Do Kowna przybył nowy przedstawiciel Anglii Simson. W przejeździe bawił on w Warszawie i odwiedził ministra Sapiechę. W razie objęcia władzy przez Szelzewicjusza oczekiwane jest wzmożone przesładowanie polaków.

Militaryzacja kolei w Anglii.

Londyn, 26 października. (Tel. wł. „Gl. Polsk.”). W Anglii nastąpiła częściowa militaryzacja kolei.

Zgon króla greckiego.

ATENY, 29 października. (PAT). Dzisiaj król grecki umarł.

Paryż, 26 paźdz. (Pat.) Havas. Wszystkie dzienniki poświęcają wiele miejsca śmierci króla greckiego Aleksandra. Pisma wykluczają możliwość powrotu na tron ekskróla Konstantego, a jako kandydatów wymieniają ks. Pawła i ks. Jerzego.

„Matin” pisze, że w razie wyłonienia się większych trudności Venizelos będzie zabiegał o wprowadzenie w Grecji ustroju republikańskiego. Francja powitałaby z zadowoleniem takie rozwiązanie sprawy.

Kronika telegraficzna.

Nauen, 25 paźdz. (PAT). Rad. Obył się tu zjazd bankierów dla omówienia położenia gospodarczego Niemiec. Jest to pierwszy zjazd od r. 1912.

Nauen, 25 paźdz. (PAT). Rad. Centralny wydział partii komunistycznej niemieckiej przewiduje, że wkrótce nastąpi zlanie się dotychczasowej niezależnej lewicy socjalistycznej z partią komunistyczną.

Londyn, 26 października. (Pat) Havas. Omawiając śmierć burmistrza miasta Cork „Daily Chronicle” oświadcza, że zwolnienie więzienia burmistrza musiało być pociągnięciem za sobą zwolnienie również wszystkich innych irlandzkich przestępców politycznych. — „Daily Mail” uważa, że uwolnienie burmistrza było niemożliwe. Natomiast „Times” potępia ostro nieugiętość rządu w sprawie uwolnienia więzionych.

Paryż, 26 października. (PAT) Havas. Dzienniki paryskie omawiając śmierć burmistrza z Cork jednomyślnie uznają, że należy uniknąć wszelkiego mieszania się w wewnętrzne sprawy Anglii. Jednakże zgodnie podnoszą, że należy schylić czoło przed człowiekiem, który życie swoje oddał dla bronionej przez siebie idei. Dzienniki uważają, że śmierć burmistrza powiększy jeszcze trudności, w jakich znajduje się rząd angielski.

Londyn, 26 października. (Pat) Havas. Z Irlandji nadchodzi wiadomość o wrażliwości jakie tam wywołała śmierć burmistrza z Cork. Do Dublina nadeszła wiadomość w chwili, gdy policja przeprowa-

dzała rewizję w urzędzie tamtejszego burmistrza. Całe miasto przybrało żałobę.

Poidhu, 26 października. (Pat) Radjo. W porcie Elizabet zbuntowali się w sobotę marynarze z powodu aresztowania przewodniczącego murzyńskiego związku robotniczego. Czarni zaatakowali i podpaliłi składy nafty. Policja dała ognia do tłumu zabijając 22 osoby w tem jednego europejczyka. Kauionych jest 41 osób.

Gdańsk, 26 października. (Pat) Z Rygi donoszą, że Krasin po wyjeździe z Londynu uda się do Berlina celem podjęcia rokowań handlowych z Niemcami. Litwinom ma być wystany w specjalnej misji do Chin.

Konstantynopol, 26 październ. (PAT). Havas. Potwierdza się, że rząd armeński odrzucił ultimatum rządu sowieckiego, domagającego się od Armenji zerwania stosunków z ententą.

Władywostok, 26 października. (PAT). Havas. Donoszą o ewakuacji Chabarowska przez japończyków. Sobyer w Moskwie zażądał od Syberji dostawy 10 milionów pudów zboża. Gen. Semionow opuścił Tuchitę (?). Prowizoryczne zgromadzenie objęło władzę.

Ryga, 26 października. (Tel. wł. „Gl. Polsk.”). Ziunowjew, jadąc ze zjazdu socjalistów niezależnych w Niemczech powrócił przez Rewel pontawał Szwecja odmówiła mu prawa przejazdu przez swe terytorjum.

Ryga, 26 października. (Tel. wł. „Gl. Polsk.”). Komitet wykonawczy sowiejów ratyfikował umowę pokojową rosyjsko-fińską.

Berlin, 26 paźdz. (Pat). Urzędowo ogłoszono tu co następuje: Wiadomość z Prus Wschodnich, iż mimo zarządzeń naczelnego prezesa obrony uzbrojeni ludzie przechodzą przez granicę do Litwy sprawdza się. Prezes obrony ostrzeża mieszcz. Prus Wschodnich przed takim postępowaniem oświadczając, że ludzie doświadczeni w krajach bałtyckich wiedzą jakie następstwa to może być sobą pociągnąć i zapewnia, że poczynił wszelkie dalsze zarządzenia, aby zapobiedz przechodzeniu uzbrojonych ludzi przez granicę Prus Wschodnich.

Lublin, 26 październ. (Pat). — W dniu dzisiejszym rozpoczęła się przed sądem dorocznym rozprawa przeciw członkom tak zw. rewkomu lubelskiego. Oskarżonych jest 22 osoby.

Londyn, 26 października. (Pat) Havas. W Izbie gmin przeprowadzono na ostatnim posiedzeniu dyskusję oraz głosowanie w drugim czytaniu nad ustawą o nadzwyczajnych środkach ochrony.

Londyn, 26 października. (Pat) Havas. Na wspólnym posiedzeniu ministrów i rzeczoznawców obradowano nad warunkami nowej propozycji jaka ma być wystosowana pod adresem górników. Nowa propozycja przewiduje podwyżkę wynagrodzenia o dalsze dwa szylingi a równocześnie żąda znacznego podwyższenia produkcji.

Londyn, 26 października. (Pat) Havas. Odpowiadając na interpelację Izbie gmin oświadczył rząd, że stanowczo będzie obstawał przy niezawieraniu żadnych stosunków z Rosją sowiecką, aż do chwili uwolnienia jeńców angielskich.

Londyn, 26 październ. (PAT). Rząd wniósł do Izby gmin ustawę o ratyfikacji traktatów pokojowych z Węgrami i Turcją.

Berlin, 26 października. (PAT). Dzienniki tutejsze donoszą z Paryża, że według oświadczenia rządu angielskiego Niemcy muszą zapłacić odszkodowanie w sumie dwanaście miliardów fantów w złocie, co się równa 300 miliardom franków w złocie.

Sapiecha do Cziczierina.

Warszawa, 26 października. (P. A. T.). Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje: Dnia 24-go b. m. minister spraw zagranicznych otrzymał z Moskwy następującą depeszę: Centralny rosyjski komitet wykonawczy sowiejów ratyfikował traktat o preliminarjach pokojowych i rozejmie, zawarty w Rydze dnia 12 października między Rosją i Ukrainą, a Rzeczpospolitą Polską. Wymiana ratyfikacji zgodnie z układem powinna nastąpić w Libawie dnia 2 listopada. Rosja sowiecka z głębokiem zadowoleniem wita zapoczątkowanie stosunków pokojowych i sąsiedzkich z Polską.

(Podpisano): Cziczierin.

W odpowiedzi na powyższą depeszę minister spraw zagranicznych ks. Sapiecha wysłał depeszę treści następującej:

Moskwa, Cziczierin i Rakowski. Sejm polski jednogłośnie ratyfikował traktat o preliminarjach pokojowych i o rozejmie. Głęboko ufam, że dla państw, które doszły do porozumienia otwiera się okres pokoju i pomyślnego rozwoju i że kraje nasze będą mogły się oddać dziełu odbudowy ekonomicznej dla dobra całej ludzkości. Nasz delegat z dokumentami ratyfikacyjnymi przybędzie do Libawy 1-go listopada. Proponuję wymianę dokumentów w dniu 2 listopada.

(Podpisano): Sapiecha.

Kronika polityki polskiej.

(Telefonem z Warszawy).

Dzisiaj wtorek odbyły się dalsze obrady naczelnej rady P. P. S. Przyjęto rezolucję, w której powiedziano, że **rada naczelna P. P. S. uznaje rząd obecny za nieodpowiadający dążeniom P. P. S.** Partja uważa za konieczne powołanie do steru rządu o jasno zakreślonym programie reform społecznych. **Centralnemu komitetowi wykonawczemu polecono rozpoczęcie akcji w tym kierunku.**

Poznań, 26 października. (Pat). Biuro prezyjalne minist. byłej dzielnicy pruskiej komunikuje:

Ponieważ pewne dzienniki jak np. „Robotnik”, „Naród” i t. p. podały, że udało mi się skłonić posłów niemieckich do głosowania za senatem wzamian za udzielenie pewnych koncesji Niemcom, oświadczam publicznie, że jest to niezgodne z prawdą. W rozmowie swej z posłami niemieckimi, którzy głosowali nad paragrafem 2 projektu konstytucji, poruszyłem kwestję nadużyć organów miejskich względem ludności niemieckiej, o której wspominał posel Hasbach w swej mowie i prosidłem, by przed ogłaszaniem takich spraw w trybunaj sejmowej załpierrez po-

dano je do wiadomości organów rządzących. W całej rozmowie temat głosowania nie był omawiany ani też w żadnej formie moja rozmowa z posłami niemieckimi nie miała związku z ich stanowiskiem przy głosowaniu nad senatem.

Warszawa, 26 październ. (Pat). Konwent seniorów pod przewodnictwem marszałka Sejmu Trampczyńskiego postanowił odbyć w bieżącym tygodniu pełne zebranie Sejmu we czwartek i w piątek, a w przyszłym tygodniu we czwartek i piątek, oraz ewentualnie w sobotę. Rozprawa szeregogółowa nad rozdziałem 4, oraz ogólna i szeregogółowa nad rozdziałem 5 projektu konstytucji ma być prowadzona dalej. Komisja konstytucyjna ma się zebrać w środę, 27 b. m. dla rozpatrzenia poprawek zgłoszonych do art. 36 dotyczącego składu senatu.

WARSZAWA, 26 października. (PAT). Rząd polski otrzymał wczoraj oficjalne zawiadomienie, że między bolszewikami a Petlurą zawarty został rozejm. Z tą chwilą na całym froncie wschodnim walki ustaly.

Warszawa, 26 paźdz. (Pat). — Biuro prasowe przy komisarzy rządowym miasta st. Warszawy komunikuje:

Umieszczona w niektórych piśmiech warszawskich z dnia 26 b. m. wiadomość o zwolnieniu przewodniczącego Związku robotników

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł nagle w poniedziałek, 25 października r. b. w Berlinie, mój najukochańszy mąż, nasz dobry, troskliwy ojciec, brat, szwagier i wuj

Ś. P.

Klemens Oelssner

przeżywszy lat 55.

O pogrzebie drogich nam zwłok nastąpią oddzielne zawiadomienia.

W nieutulonym żalu pogrążona

Rodzina.

W poniedziałek, dnia 25 października r. b. zmarł nagle w Berlinie długoletni przedstawiciel firmy naszej na rejon łódzki

Ś. P.

Klemens Oelssner

kupiec i obywatel miasta Łodzi.

W przedwczesnie zmarłym firma nasza traci dzielnego zastępcę, który w okresie 25-letniej pozytywnej działalności przyczynił się do pomyślnego rozwoju naszego przedsiębiorstwa.

Jako człowiek i kupiec, zmarły cieszył się zawsze naszym poważaniem, to też zachowamy po Nim wieczną pamięć.

**Towarzystwo Akcyjne Przetworów Aniliniowych
Berlin.**

Dnia 24-go października r. b. zmarł nagle w Berlinie

S. P.

Klemens Oelssner

Przedstawiciel Tow. Akc. dla Fabrykacji Aniliny:

W zmarłym tracimy dobrego, szczerego przyjaciela i kolegę, który zaletami zacnego swego charakteru i działalnością na niwie społecznej zdobył sobie powszechny szacunek.

Pamięć Jego pozostanie na zawsze nam drogą.

Przedstawiciele Fabryk Farb
na okręg przemysłu Łódzkiego.

Dnia 20 b. m. zmarł w Berlinie nasz towarzysz pracy i dyrektor Akc. T-wa Strzelkowskiej Manufaktury w Strzelkowie (pod Moskwą)

B. P.

IZRAEL SAFRAJ

W zmarłym tracimy światłego doradcę i szczerego przyjaciela. Rodzinie składamy wyrazy głębokiego współczucia.

W im. Akc. T-wa Strzelkowskiej Manufaktury
A. Goński i Ch. Engelmann.

Wiadomości bolszewickiego radja.

W Moskwie odbył się pogrzeb jednej z najstarszych uczestniczek rosyjskiego ruchu rewolucyjnego Inszy Armand. Orszak przeszedł pod murami Kremla na Czerwony Plac, gdzie są pochowani najwybitniejsi bojownicy rewolucji. — Wszystko odbywało się uroczysto. Delegaci wszystkich moskiewskich proletariackich organizacji przybyli, aby złożyć hołd szczerą żałobą ze świata przywódczyni. Mowy pogrzebowe były wygłoszone przez wybitnych partyjnych i sowieckich robotników, między innymi przez znaną kierowniczkę rosyjskiego ruchu kobiecego Kollatajową-Dybienco. Na pogrzebie był obecny Lenin i wielu przywódców rosyjskiego proletariatu.

Sprawozdania przysyłane ze wszystkich stron sowieckiej Rosji, świadczą, że dekret Trockiego nr. 1042 co do reparaacji materiału kolejowego był więcej niż wykonany. Kolejarze z całej Rosji wprowadzili do swoich szeregów dyscyplinę i naprawiają wagony i lokomotywy bez względu na godziny pracy.

W Saratowie w ciągu najbliższych tygodni będzie uruchomiona największa giuchoczevska fabryka, która w ciągu sześciu miesięcy wyrobila cztery i pół milionów pudów cementu.

Wszecurosyjski komitet wykonawczy centralny sowieckich robotniczych i włościjańskich delegatów w ostatnim dekreście wydal cały szereg energicznych zarządzeń co do wyrobu i naprawy w sezonie jesienno-wiosennym wszystkich parowców, żaglowców i wszystkich innych środków komunikacji wodnej, która ma specjalne znaczenie dla sowieckiej Rosji bez względu na dowóz i wojakowego materiału.

ryżu rosyjska burżuazja stworzyła związek, zmobilizowała swe środki celem niesienia pomocy białemu baronowi. W Niemczech rosyjska burżuazja prowadzi wściekłą agitację na rzecz Wrangla, nawołując niemiecką szlachtę i bankierów do udzielenia pomocy biarogwardyjskiemu generałowi Wranglowi. Na Krymie przy Wranglu skupili się nieliczni obszarnicy, byli bankierzy, fabrykanci, ale i carscy ministrowie, byli książę Mikołaj Mikołajewicz. Na Krym przybyła delegacja ukraińskiego atamana Petlury, która była przyjęta przez Wrangla. Widocznie między Wranglem i Petlurą został zawarty sojusz. Przeciwko komu zmagają się Wrangel i Petlura? Oczywiście, przeciwko robotnikom i włościanom Rosji i Ukrainy. Miejmy się na baczności.

W Samarze spuszczone na wodę poraz pierwszy zbudowany w Rosji żelazno-betonowy statek, długości 10 metrów. Grubość żelaza dwa centymetry. Statek ten zupełnie nie przepuszcza wody. We'wszech światowej technice fakt ten ma wybitne znaczenie, czyniąc przewrót w budownictwie statków.

Ryga, 26 października. (Tel. wł. „Gł. Polsk.“). Ujawniono tu organizację zajmującą się werbunkiem ochotników dla Sawinkowa i Wrangla. Ochotnicy przez Kłajpedę wysyłani byli do armji Sawinkowa i na Krym. W swoim czasie lotewski minister spraw zagranicznych Mejerowicz urzędowo zaprzeczył aby organizacja taka istniała. Naczelny wódz armji lotewskiej Talulis podał się do dymitaj.

Londyn, 26 październ. (PAT). Do Bombaju nadeszły wiadomości o zajęciu Buhary przez wojska sowieckie.

W połowie sierpnia zmarł w szpitalu wojskowym wskutek ran odniesionych w bitwie z najdzielcą bolszewickim nasz kolega

B. P.

MOJZESZ ROZENTAŁ

szeregowiec-ochotnik i brygady syberyjskiej, ucz. kl. VIII Męskiego Gimnazjum Żydowskiego Tow. Żydowskich Szkół Średnich w Łodzi.

Cześć Jego pamięci!

VIII kl. Męskiego Gimnazjum Żydowskiego w Łodzi.

Od wydawnictwa.

Nieustanny wzrost cen papieru, kosztów druku, oraz przyznana ostatnio 75-procentowa podwyżka zecerom i pracownikom drukarni, zmusza pisma łódzkie, a w ich liczbie i „Głos Polski“, do podniesienia ceny sprzedażnej numerów, prenumeraty, oraz ogłoszeń. Uciekamy się do tego środka pod wpływem konieczności, bowiem nie pragniemy powiększania i tak dotkliwej już drożyzny artykułów pierwszej potrzeby, do których dziś i dziennik niewątpliwie należy.

Podwyżka, którą zmuszeni jesteśmy przeprowadzić, wynosić będzie 50 proc. od cen dotychczasowych. Numer pojedynczy „Głosu Polskiego“ kosztować zatem będzie 3 marki, prenumerata miesięczna mrk. 70 bez odnośnienia, z odnośnieniem do domów mrk. 80, ogłoszenia na 1-ej stronie obłożone będą po mrk. 12 wiersz nonparelowy, w tekście po mrk. 15, nekrologi po mrk. 5, nadesłane po tekście mrk. 8, oraz

ogłoszenia zwyyczajne po mrk. 4.

Drobne ogłoszenia obliczane będą po 60 fen. za wyraz, najmniejsze marek 6.

Jednocześnie w celu uniknięcia przerwy w otrzymywaniu pisma, upraszamy P. T. Prenumeratorów, by zechcieli niezwłocznie wnieść prenumeratę za miesiąc październik i ewentualne zaległości.

Ofiary.

złożone w administr. „Głosu Polskiego“

N^o wdowy i sieroty przy Stow. Handlowców przy ul. Kościuszki 21. Biberstajnowa z córkami 50 marek 532

Lekarz Dentysta
Lewita-Fuchs
ul. Piotrkowska 50

Uzdrowisko „Eugenja

w Otwocku ul. Dworska po krótkiej przerwie została otwarte i jak zwykle licznie odwiedzane. 876-

Składy Elektryczne Westinghouse

Warszawa, ul. Młoczyńska No 92

VESTA

nakomity środek przeciwko węgry przyszczom i rozszerzonym porom, w biela i pięknie matuje cerę, znakomity środek po goleniu.

Wyrób Laboratorium
KALOTECHNIK
zadac wszędzie. 6961-

Po amerykańsku...

Fewnego rana powieściopisarz Paweł Emil Glaise został wezwany do biura przez swego wydawcę. Nazywało się, że chce go poznać bardzo miłą amerykańką. Autor opuścił z żalem tom Balzaca, w którym właśnie douczył się swego rzemiosła — i po chwili znalazł się w ciemnej ubikacji za księgarnią, szumnie biurem nazwanej.

Wyciągnięta w skórzanym fotelu, o wiele za obszernym dla jej szczupłej figurki w nim leżała młoda miss, przerzucając kartki książki. Był to typ o linjach greckich, spotykany wśród anglosasów od czasu Burne-Jonesa.

— Miss Attkinson, zaczął tak wydawca, oto autor, którego pani dragnęła poznać.

— Ach — rzeczywiście? Mister Glaise?

I powstawszy uścisnęła podaną sobie rękę ze straszliwą mocą.

— Miss Attkinson, objaśniał dalej gospodarz biura, jest przedstawicielką potężnej firmy wydawniczej Brown, Attkinson i S-ka w New-Yorku. Przybyła do Europy, by traktować z niektórymi autorami i wydawcami. A że bardzo podziwiała pański talent...

— Nie — wyrzekła miss sta-

nowczo.

— Zatem — przepaszam, zażenował się wydawca. Może pani zechce wyjaśnić sprawę sama.

— Oczywiście. Otóż mój współnik, mister Brown i ja, mamy hunch — jak wy to nazywacie? — przeczuć, że pan może zrobić w Ameryce fortunę. Nie wiemy — dla czego. Ale przeczuwamy to. W interesach przeczuć jest wszystkim. Otóż pytam pana: chce pan zrobić fortunę?

— Naturalnie — odrzekł autor Pracuję obecnie nad tomem opowieści. Skoro go skończę...

— Nie, przerwała miss. Opowiedział te musimy dostać zaraz, pojedynczo. Prześlę je nazwemu oddziałowi prasy, który je zamieści w czasopiśmie amerykańskim. Potem zostaną wręczone oddziałowi książkowemu, który z nich wyda tom. Następnie zostaną przekazane oddziałowi filmowemu, który z nich zrobi filmy dla tyłu a tyłu kinoteatrów, wreszcie kina oddziału je oddziałowi dramatycznemu, który wypracuje z nich dramaty w kilku aktach.

— Doskonale. Ale niech mi pani powie, czy państwo nie posiadacie przypadkiem oddziału religijnego? w danym razie można mu powierzyć tom: „Życia paryskiego” a po pewnym czasie wyszłoby kazanie dla metodystów...

— Nie, odparła serjo miss. Od-

działu takiego nie posiadamy. Ale można by o tym pomyśleć. Czy pan jestes człowiekiem do interesów, panie Glaise?

— W każdym razie nieśle do-wcipkuje.

— Dowcipy oceniamy między 25 ctm. a 5 dolarów. Można ich napisać aż do 100 dziennie. To nasz Mason napisał ich 50.000 w ciągu lat 20. Mój współnik i ja założyliśmy oddział specjalny dla czasopiśmie satyryczno-komicznych.

— Krawcowanie w literaturze jest wynalazkiem nadzwyczajnym, zaszczytał wydawca. Państwo muszą rozporządzać olbrzymią organizacją?

— Owszem. Mój współnik i ja zajmujemy dom o 12-tu piętrach. Zatrudniamy 800 mężczyzn i kobiet, którzy czytają rękopisy, redagują kontrakty, przystosowują teksty.

— Ach — niepokoił się autor — pani nie zechce przerabiać mojej pracy przez swych funkcjonariuszy Mam tę słabość, że jestem przywiązany do swoich rzeczy. Gotów jestem też zrezygnować z ich tłumaczenia — jeśli...

— Już wiem i pojmuję — przerwała miss Attkinson zimno. — Mój współnik i ja stworzyliśmy oddział specjalny dla tego rodzaju. Ale to oddział całkiem mały. Niech się pan pocieszy, panie Glaise. Może pan nam dostarczyć rzeczy wy-

kończonych przez siebie. Tylko trzeba rozumieć, czego chce publiczność amerykańska. Przedewszystkiem intryga musi być podniecająca, skomplikowana. Wy, francuzy, macie dobry styl, czasem odrobinę humoru, ale wasze opowieści nie mają początku, środka, ani końca. Publiczność amerykańska żąda jest początku środka, końca, bo chce zapomnieć o polityce, interesach i smutkach życia. A zatem: podniecajcie, interesujcie, aby w was można było znaleźć zapomnienie. Publiczność amerykańska chce historii miłości. I tylko takich. Ale nie takich — gdzie między mężczyznami a kobietami dzieją się rzeczy straszne, jak w romansach francuskich. Dla amerykańskiej historii te muszą być przyzwoite. Rozumie pan?

— Owszem. Ale gdzie w takim razie należy się zatrzymać? — czy dozwolonem jest całowanie się?

— Całowanie? — wykrzyknęła miss z entuzjazmem. — Kisses? Naturalnie ile pan zechce. I to bardzo długo. Wśród wszelkich krajo-obrazów. Rano, przy zimnej rosie. I wieczorem o świetle księżycy. Na łódce, na rzece i pod cieniem gałęzi drzew... Wyznam panu sekret, i to sekret warty kilka tysięcy dolarów. Jeśli pan chce pisać dla Ameryki, bohaterowie pańskich powieści muszą być bardzo młodzi. Pan rozumie? Wtedy mogą być

raiwni, nie robią straszliwych rzeczy i na końcu mogą się żenić.

— Miss Attkinson: zdaje mi się że w tej chwili powziąłem znakomitą ideę do powieści dla amerykańsk. Czy mam ją pani powierzyć?

— I owszem:

— Pisarz francuski, trochę sceptyk, trochę znużony, spotyka młodą, uroczą amerykańką, o prymitywnej duszy. Jej wdzięk, jej dziecięcy światopogląd, trochę barbarzyński, jej naiwna szczerłość, zainteresowały umysłowość odrobinke zmęczoną. Zakochał się... Czy publiczność amerykańska pozwala na takie coup de foudre?

— To znaczy? ach — miłość od pierwszego wejrzenia. Owszem, publiczność amerykańska godzi się na nią, odrzekła miss poważnie.

— A zatem: co pani powie o pierwszym rozdziale mojej nowej książki?

— Że jego pomysł jest niezły. Ale jeszcze niezbyt podniecający. Trzeba corychlej przejść do działania, mister Glaise. I niech pan nie zapomni, środek i koniec.

— Niechże pani zje zenną razem śniadanie. Wówczas postaramy się znaleźć wspólnie ciąg dalszy.

— Owszem, ale ja już pomyśle o tem, by był à l'américaine...

(„Journal de Pologne”).

Teatr Lit. - Art. (W gmachu teatru „Scala” ul. Cegielniana № 18).

„Bagatela”

pod dyrekcją Marjana Tarłowskiego.

Początek o godz. 8.30. Kasa czynna od 12 do 2 i od 4 po poł.

Sala należyco ogrzana.

Dziś i dni następnych!

R. Gierasieński F. Kontarska z teatru „Qui pro Quo”, Lola Patroni, St. Szogland, M. Zawillo, Jana van Roy, Miecz. Dobrowolski.

Część koncertowa z udziałem całego zespołu. Duet taneczny — Miła Kamiński — Józef Bieńkowski wykon. „Polka-rotka” groteska baletowa.

Wesoły sketch w 1-ym akcie **„Caté Bristol”** w rolach: R. Gierasieński, M. Tarłowska, M. Dobrowolski.

Program № 2.

Anons! **W sobotę** dn. 30 b. m. nastąpi **otwarcie teatru „Rozmaitości”** przy ul. Cegielnianej 63 (w gmachu b. Teatru Polskiego) pod kierown. ulub. publ. **B. BRONOWSKIEGO** Szeregóły nastąpią.

Znowu tu jestem!

Chcicie noszony przez panie i panów Obcasy gumowe „BERSON” niedokładny przyklepanie, elegancji i wytrzymałości, dawno uznanej przedwojennej jakości.

Przez noszenie obcasów gumowych „Berson” oszczędzicie wiele obuwia, a chód sprawi wam przyjemność. Nie dajcie się namówić do innych, zdaszcie i kupujcie tylko obcasy gumowe „Berson”.

Berson

Obcasy gumowe.

Zastępca M. Kanarek, Kraków, Dietłowska 51.

BŁAWATNE TOWARY

białe, pościelowe, cągi, bawełniane, półwełniane i wełniane po cenach najniższych poleca

H. L. Brauner

Lódz, Piotrkowska 98. 676-3

Inżynier elektrotechnik

(dyplom francuski) pracownik większego biura techniczno-handlowego, samodzielny buchalter i korespondent w 3 językach (polskim, niemieckim i francuskim) piszący biegle na maszynach pragnie zmienić posadę. Łask. oferty w Adm. „Głosu Polskiego” sub. „Inżynier”. 728-2

Dom Handlowo-Spedycyjny

„Pokój”

B-cia TREJSTMAN i S-ka

w Łodzi, Zawadzka 7.

Złatwia wszelkie transakcje w zakresie spedycji i przewozu z udzieleniem zaliczek.

Zastępstwa w większych centrach handlowych Polski. 386-3

CEWKARKI WEWNĘTRZNE

(Schlauchschusspumpe)

80 wrzecionowe do sprzedania. Obejrzeć w szkole Rzem. Tech., Średnia 46/48. 454-6

Za

Brylanty

perły, złoto, srebro, biżuteria

plac najwyższe ceny. Lubka, Sienkiewicza № 20, m. 16, ostatnie wejście parter. 89-2

DOM KOMISOWO-HANDLOWY

daw.

„Union”

Benedykta № 2, (lewa strona).

przyjmuje do komisowej sprzedaży i kupuje na własny rachunek wszelkie towary, meble, torsepiany, pianina, kasy żelazne portjery, obrusy, przedmioty zbytku i t. p.

Warunki najdogodniejsze. 18-3

Hurt. Detal.

Dr. B. Knichowiecki

Choroby dzieci.

wznawit przyjęcia od 5 do 6 w. Nawrot № 2. 914-

Dr. med. Anna Góralaska

choroby dzieci.

Średnia 38.

Codziennie od 6-7. 75-6

Dr. B. Kon

Piotrkowska 113.

Choroby uszu, gardła nosa i chirurgiczne.

Przyjmuje od 4-7 po p

Lokomotywy

wszędgo typu i na każdą odległość w krótkim czasie do dostarczenia.

Fabryka lokomotyw i kolejek polowych

Smoschower & Co.

Tow. z O. O.

Bydgoszcz. 003-6

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne

przyjm. od 2-4 i 6-8 w. Nawrot № 7.

Goldstajna Sura Frymę

z gub. paszport niemiecki, wyd. w Głównie. 656-3

Klingbajl Henryk Chajm

z gub. dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 52-3

Wyszegrodzka Prządka

Sura z gub. paszport rosyjski, wyd. w Płaku. 200-6

Poszukujemy zdolnych urzędników bankowych, jako to: **Korespondentów, Książkowych, Ekspedjentów.**

Bank M. Stadthagen, Tow. Akc.

Bydgoszcz. 740-3

Skład Materiałów Dentystycznych

Ogólnik i Samuels

Piotrkowska 23, I-sze piętro.

Polecamy wielki wybór zębów oraz wszelkie artykuły w zakresie dentystyki. Skład czynny od 9-1 i 3-6 wiecz. 73-2

Kursy księgowości

HENRYKA LUBIŃSKIEGO

Wykładane są przedmioty: 243-1

księgowość (buchalteria), korespondencja, rachunki handlowe, stenografia, pisanie na maszynie „Remington”, „Mordeas”, „Orzeł” i in. Ukończenie kursów uprawnia do objęcia posady literowej. — Zapisy **Piotrkowska № 79.** przyjmują kancelarja

Dom

sprzedam, front drewniany dwupiętrowy, oficyna murowana czteropiętrowa, 67 lokatorów, inne murowane zabudowania, 550 000 mk. Powód sprzedaży stały pobyt w Warszawie. Oferty „Hypoteka czynna” w niniejszym piśmie. 77-2

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 70.—, Kwartalnie Mk. 210.—. Za odroczenie dopłaca się Mk. 10.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 80.—, Kwartalnie 240.—. Zakładnik Mk. 100.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Zwyczajne 4.— fen. za wiersz nonparelloowy jednoszpaltowy. Drobnie: 60 fen. za wyraz, najmniej 6.— Mk. Poszukiwanie pracy 40 fen. wyraz. Nadesłane: przed tekstem 12.— Mk., w tekście 15 Mk., po tekście 8.— Mk. za wiersz nonp. (str. 5 szp.). Nekrologi: 5.— Mk. za wiersz nonp. (str. 3 szp.). Zaręczynowe i zaślubniewe po Mk. 200 po tekście. Za termin druku ogł. i ofiar adm. nieodpowiada.

Pierwszorzędna Pracownia Ubiorów Damskich
A. Beker
 Łódź,
 Piotrkowska № 111.

Modele Futra Towary Podszevky
 na składzie.

Składnicy Drzewa Opałowego
 nie należący do Związku, a posiadający patenty I i II kategorii zecheą **najpóźniej dn. 28 b.m.** złożyć piśmiennie swe zapotrzebowania na listy przewozowe na miesiąc Listopad, z podaniem stacji wysyłającej do Biura Związku Kupców Materjałów Opałowych i Budowlanych, **Kilińskiego 61.**

Sprzedaz Drzewa Opałowego
 w większych ilościach w Malopolsce z zapewnionymi warantami. Aproximacje miast, instytucji i odbiorcy, posiadający wojskowe listy przewozowe lub takowe potwierdzone przez Państw. Urząd Węglowy, mają pierwszeństwo. **Harłowa sprzedaż okraglaków:** dębiny, buczyny, olszyny i grabiny! Zgłoszenia **śpiesznie telegraficznie** pod „ARBOR“ do biura ogłoszeń, Feliksa Stattera, Kraków, Grodzka 13. 747-1

Nowy kolorowy kamgarn, Nowy biały chiffon, Nowy kolorowy materjał bawełniany Stara 1-a oryginalna miękka wełna jak również inne gatunki szmat w najzyszystym asortymencie z prawem wywozu.
H. ELTBOGEN & SOHN
 WIEN XX, Jägerstrasse 89.

Lokal fabryczny
 mający kocioł korawalijski i maszynę parową, a nadający się na farbiarnię, do sprzedania lub wynajęcia. Zgłoszenia: **Kilińskiego № 78,** miesz. 8 Od 8-10 rano. 15-1

PAPIER
 zużyty wszelkiego rodzaju, księgi buchalteryjne, kopiaty każda ilość oraz całe archiwa kupuje.
 Laska,
 Sienkiewicza 20 m. 16 ostatnie wejście, parter. 783-5

Rysunki
 do robót ręcznych w wielkim wyborze, sprowadzone, poleca **Zofia Głocierowa,** Piotrkowska 114 m. 21. 92-10

Majster tkacki
 z kortowych i angielskich warsztatów poszukuje odpowiedniego zajęcia. **Sktadowa 86 m. 17,** p. K. A. 867-1

Pana Złodzieja,
 który przez pomysłkę może, zabrać rzeczy wojskowe sierżanta Gurtowskiego na stacji Siedlec proszę b. szybko o wrócić wszelkich papierów. **Łódź-Chojny,** ul. Karpiśka 4. 742-1

Biegła stenotypistka
 poszukuje posady biurowej. Zgłoszenia pod „Stenotypistka“ do admin. „Głosu“ 734-2

Samodzielną buchalterka
 POTRZEBNA pierwszeństwo z praktyką w branży manufaktury. Własnoręczne oferty z warunkami oraz dokładny adres do „Głosu“ pod „Samodzielną“ 732-1

Pomocnica korespondenta.
 Władam gruntownie polskim, francuskim, angielskim i niemieckim. Piszę na maszynie. Oferty sub „64“ 731-2

Do nabycia
 w całości lub częściowo 1 par. 10, składający się z 1 szafy, 1 łóżka, 1 toalety, 1 stołki, krzesła, 1 fotel, 1000 z materacami i łóżna szafka. **Kielma 9 m. 4,** od 1-3 po poł. 762-3

Zgubiono rewolwer
 systemu „Browning“ № 11237 cal. 0,35 we wsi Czolczyn, pow. Łankie. W razie odnalezienia wrócić łaskawie do komisariatu na m. Łódź lub do Starostwa pow. Łankie, lub też do firmy Allart, Rousseau 8-ka, Łódź, Ryńska 19. 52-1

MEBLE
 Do sprzedania sypialnia, stołowy i kuchnia. Do wiedzieć się od 11-12, **Długa 61, III piętro,** lewa strona. 572-3

Zgubiono portfel
 z dokumentami, kartę rejestracyjną i ros. paszport wyd. z magistratu m. Łódź, na imię Józefa Urbankiewicza. Zwrócić na ul. Dalejną 41. 21-3

Kupujemy i płacimy dobre ceny za futrzane zechy
 Przyjmujemy różne reperacje. **Zusmanek i Dawidowicz,** Piotrkowska № 19, w podwórzu. 651-3

2000 marek nagrody.
 W dniu 21 b. m. o godz. 3 po poł. jadąc do Hienowa tramwajem № 4 zgubiono portfel brązowy, zawierający około 600 marek, paszport, oraz różne papiery. Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot za powyższą nagrodą pod adresem: **Wólczańska 141, A. Dietrich.** 701-1

Dr. med. X. Różaner
 Dzieleina № 9.
 Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje codziennie od 8 do 10 i od 1-3. Pn. 5-3 w niedziele 10-1. 87-15

Dr. L. Prybulski
 Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe. Przyjmuje: od 8-12 - 10 i 12-1 od 6-7-8-9-12. **Zawadzka № 1,**

Dr. I. Silberstrom
 Zielona 11 (róg Zachodniej)
 Chor. skórne i weneryczne. Przyjmuje: od 1-3 i 4-6 wiecz. od 1-3 po poł. 923-1

Dyrekcja Koncertów **Alfreda Straucha.**

SALA KONCERTOWA

Jutro o godz. 8.15 wiecz.
gra znakomity pianista

Leo Siroła

Szczegóły w programach.

Sobota dn. 30 i Niedziela dn. 31 października o g. 8.15 w.

Dwa wieczory tańców klasycznych

OLGA DESMOND

Udział bierze:
Łódzka Orkiestra Symfoniczna
 pod dyrykcją **Bronisława Szulca.**

Program pierwszego wieczoru: Uwertura do op. Zemste Nietoperza. Offenbach Menuet z op. Opowieści Hoffmana. Beethoven-Adagio Beethoven Alla-tura Thone Wyznanie miłosne. Rossini Uwertura do op. Wilhelm Tell. Lanner Schoenbrunner Wale Rubinstein Wale Gillet Marzenia o balu Strauss Róże z południa.

Program drugiego wieczoru będzie zupełnie zmieniony.

Niedziela dn. 31 października o godz. 3.15 po poł.

Łódzka Orkiestra Symfoniczna
4-ty Koncert Popołudniowy
 Solistka **Allina Wóycicka**

(Spiewaczka operowa)
 Dyrygent **Bronisław Szulc.**

W programie: **Mozart** — Symfonia C-dur (Jowiszowa) oraz pisał i arje operowe.

Poniedziałek dnia 1 listopada o godz. 3.15 popołud.

5-ty Koncert Popołudniowy
Wagner-Liszt
 Solista **Karol Szreter**

(Fortepian).
 Dyrygent **Bronisław Szulc.**

W programie: **Ryszard Wagner** — Uwertura do op. „Tannhauser“, **Marzenia**. **Fragmenty** do op. „Loheangrin“ **Liszt** — II Rapsodia węgierska. Koncert fort. Es-dur.

Wtorek dnia 2 listopada o godz. 8.15 wiecz.

5-ty Wielki Koncert Abonamentowy
 Soliści:
Elżbieta Grümmer
 Znakomita wiolonczelista.
Robert Pollak
 Wybitny skrzypek-wirtuoz.
 Dyrygent **Bronisław Szulc.**

W programie: **Beethoven** — 5-ta Symfonia. **Mozart** — Koncert skrzypcowy A-dur. Czajkowski — **Warjacje** na temat „Rococo“.

Bilety na wszystkie powyższe koncerty nabywać można w księgarni **Alfreda Straucha** ul. Dzieleina 16 12.

Dr. med. Bronisław Frenkel
 Choroby nerwowe. wznawia przyjęcia codziennie od 4-6. **Krótką 10, parter. 78-4**

Dr. S. KANTOR
 Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych. Leczenie promieniami Röntgena i światłem. **Piotrkowska № 144,** róg Kwanzelekiej. Godz. przyjęcia: 9-2 w. i od 6-8 pop. Dla pan. od 9-6 pp.

Ogłoszenia drobne:

Inteligentna młoda osoba poszukuje zajęcia w handlu za jedno utrzymanie z mieszkanem. **Bazarna 10, Sokołów. 33-2**

Inteligentny chłopiec z 4-klas. wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty do „Głosu“ sub „Inteligentny“ 772-1

Inteligentna panienka poszukuje posady biurowej lub kłami. Łaskawe oferty do admin. sub „I. O.“ 801-3

Wsiadki hebrajskie kupuje. **Kapelusza, Srebrna 13.** 797-3

Kupuję meble, dywany, garderobę, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe, placę najlepiej. **Benedykta 18, w sklepie.** 693-30

Miejsce z 3-oh pokoi w przedm. **Piotrkowska № 189-0.** 638-6

Miejsce do sprzedania: kredens, otomana, szafa, łóżko, biurko, kuchenne urządzenie. **Piotrkowska № 111, 3 wejście, parter.** 68-6

Podzielenie lat 17, 8-kl. wykształcenie, poszukuje zajęcia. Oferty do „Głosu“ sub „A. B.“ 44-1

Młody człowiek, wolny od wojskowości, poszukuje zaraz zajęcia. **Władomości: Lipowa 57 m. 2.** 742-1

Nauczyciel poszukuje, w kondyji na wal. **Łódź** poste-restante, **Nauczyciel.** 589-3

Najtańsze źródło kosztów podróży i różnych hurtowo, również detalicznie u **Regensberga, Konstancynowska 49,** Łódź. 736-3

Biadły gospodarstwo smaczne i obfite. **Cena przystępna.** **Benedykta 18 m. 3.** 794-1

Biadły gospodarstwo obfite, smaczne; również śniadania i kolacje. **Sienkiewicza 59.** 644-3

Pokój z obiadem, ewentualnie bez, przy inteligentnej rodzinie izraelickiej dla siódmoklasisty poszukiwany. **Oferty sub „Zaraz“.** 63-3

Pokój u unieblowanego poszukuje biurowiska. **Piotrkowska od Placu Wolności do Nawrot.** Oferty sub „L. B.“ do „Głosu“ 80-1

Pokoju całego lub półpokoju poszukuje. **Łaskawe oferty** nadsyłać do adm. „Głosu“ dla **Jerzego.** 763-3

potrzebny chłopiec terminu do zwera. **Sienkiewicza 10, Kaminski.** 617-3

poszukuje się 1-2 unieblowanych pokoi dla młodego małżeństwa. **Oferty sub „D.O.“** do „Głosu“ 700-3

student uniwers. w **Ło-** **dź** udziela lekcji. **Specjalność:** matematyka francuski, łacina. **Południowa 28, m. 26,** od 5-8. 800-3

Wszelkie instrumenty muzyczne kupuje. **Placę najwyższe ceny.** **Ryterband, Piotrkowska 33,** w sklepie p. **Koalskiej.** 580-7

Z powodu wyjazdu sprzedam dwie krowy mleczne. **Władomości: ulica Wólczańska 27, u stróża.** 736-3

Z powodu wyjazdu sprzedam sklep. **Zgłaszacznice: Zielona 42, Kraszewnikow, sklep kolejniainy.** 75-1

Zaginęła kosa 8-10 miesięczna biela. **Odprowadzić: Dzieleina 8.** 67-2

Par czarnych damskich bucików (34 37) jest do sprzedania. **Cegielniana 41 m. 27.** 69-2

Zagubione dokumenty:
Auerbach Rajsa zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 661-3
Praski Heras zgubił kartę powołania roku 1918. 709-3
Berkman Amalja zgubiła kartę węglową. 64-1
Giatman Szyja zgubił paszport niemiecki, wydany w Łódź. 751-3
Przeziński Moszek Wulf zgubił paszport rosyjski, wyd. w Łódź, oraz wojskowe dokumenty rosyjskie. 743-3

Gander Marja zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 656-1
Awidowicz Ideł Piszel zgubił paszport niemiecki, patent przemysłowy i kilka tysiące marek. **Aleksandrowska 13, Bałuty.** 667-1
Etinger Izrael zgubił dowód osobisty, wydany w Łódź. 71-1
Frajdendrajch Zalmen zgubił kartę węglową. 8-1
Garbórowa Bstera zgubiła matrykulę, wyd. z gimn. 8-klas. **Ab.**
Fraenkel Madzia zgubiła matrykulę 4-oh klasy szkoły p. **Hochsztajn.**
Goldberg Leon zgubił dowód osobisty, wydany w Tuszynie. 737-3
Grawe Chasia zgubiła kartę węglową, **Sienkiewicza 6.** 715-1
Goldman Moszek zgubił paszport austriacki, oraz kartę powołania, wyd. w Łódź. 703-3
Jancarski Mojżesz zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 672-1
Herbst Helena zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 682-3
Kaminska Marja zgubiła legitymację na 1 osobę, oraz książeczkę ze Związku Pracy. 793-1
Krasieński Stefan zgubił paszport rosyjski, oraz książeczkę odroczenia. **wyd. w Pinczowie.** 65-3
Łowick Antoni zgubił książeczkę członkowską **Z. K. P. P.,** wyd. za **№ 72.** 741-1
Mazel Chaim zgubił legitymację na 6 osób. 759-1
Miller Franciszek zgubił legitymację na 1 osobę, oraz książeczkę ze Związku Pracy. 793-1
Majrowicz Lina zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 793-3
Morogula Marja zgubiła kartę węglową. **Młynarska 31.** 78-1
Majrano Hras zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 723-1
Michewiczówna Marja zgubiła kartę węglową. **Sawalska 85.** 691-3
Olpek Abram zgubił paszport niemiecki, wydany w Łódź. 750-3
Prymakow Fani zgubił legitymację na 6 osób, oraz 7 kartek chlebnych okresu 127. 756-1
Praskierówna Felcja zgubiła matrykulę, wydaną z 8-klas. gimn. **Magnifowej.** 801-1
Taniszewski Franciszek zgubił tymczasowy dowód osobisty, wydany w Brzezinach. 672-1
Gumeraj Maurycy zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 693-1
Gumeraj Helena zgubiła dowód osobisty, wyd. w Łódź. 693-3
Gamiłko Melida zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 715-1
Gwiatek Bolesław zgubił dowód osobisty, wydany przez Komendę Pol. Państwowej w Łódź. 767-3
Gabańska Stanisława zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 66-3
Olwówkiewicz Bernard zgubił dokument niemiecki, wydany w obozie jeńców w Niemczech. 73-3
Gatan Brucha zgubił paszport niemiecki, wydany w Łódź. 71-1
Grzenfeld Efraim zgubił legitymację na 6 osób. 768-1
Taradejka Hinda zgubiła kartę węglową. 39-1
Wolińska Bstera zgubiła matrykulę, wydaną ze szkoły **Hochsztajnowej.** 787-3
Zaginęło zaświadczenie na paszport, wydane w Łódź, na imię **Franciszka Milera.** 785-1
Zgubiono matrykulę na imię **Franciszki Borna-** **sztajnowej, ucz. VII kl.** 8-klas. **gimnazjum p. St. Rajskiej** 74-1
Zawierucha Stanisława zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 671-3
Zawieszka Maksymilian zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łódź. 686-3